

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIEN EN ENERGIE

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Nota ter agendering op Overlegcomité

Vertegenwoordiging van België in de Raad Energie van de EU.

1. SITUERING EN CONTEXT

De gewestelijke ministeriële vertegenwoordiging in de Raad van de Europese Unie inzake energie is verre van optimaal geregeld. Verwijzend naar het Vlaamse regeerakkoord (p. 152): " We willen dat de categorieën van de Europese ministerraden worden aangepast aan de institutionele realiteit. De aanpassingen moeten worden doorgetrokken voor de informele raden, werkgroepen en andere vergaderingen. De Vlaamse permanente vertegenwoordiger bij de EU moet structureel deel kunnen uitmaken van de Belgische delegatie in de Europese Raad en de ministerraden."

Eenzelfde passage vinden we terug in het Federaal regeerakkoord (p. 196): "We hechten veel belang aan de herziening van de samenwerkingsakkoorden met de deelstaatregeringen in verband met de vertegenwoordiging in de diplomatieke en consulaire posten van ons land, en met het overleg en de vertegenwoordiging in het kader van de Europese Unie en de relevante internationale organisaties. De herziening is prioritair en moet dringend aangepast worden aan de institutionele hervormingen in Europees en Belgisch verband. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat de situatie op het terrein een pragmatische benadering kan opleggen teneinde de verdediging van onze belangen in de beste omstandigheden te doen verlopen."

De problematiek van de vertegenwoordiging van België werd een laatste maal besproken op de Vlaamse regering van 17 juni 2016 (VR 2016 1706 DOC.0608/2) en werd ook reeds herhaaldelijk besproken op het Overlegcomité, onder andere op basis van een nota van de Vlaamse Regering voor het Overlegcomité van 6 juli 2016. De Vlaamse Regering bevestigt dit eerdere standpunt, maar past het aan voor wat energie betreft.

Energie valt volgens het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 binnen een categorie met overwicht aan federale bevoegdheid, namelijk "Categorie II: Federale vertegenwoordiging met assessor van de deelstaten".

Echter heel wat topics van het huidig Europees energiebeleid zijn exclusieve gewestelijke bevoegdheden waardoor het nodig en noodzakelijk is dat de gewestelijke minister bevoegd voor energie het woord voert en niet langer de federale minister bevoegd voor energie. Vandaar ook het voorstel om "energie" van categorie II te brengen naar categorie III.

Huidige situatie: SWA 8 maart 1994

De vertegenwoordiging van België in EU-Raden wordt geregeld door het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten, met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie (BS 17 november 1994).

Het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 bepaalt in artikel 7 paragraaf 1:

*“Art. 7. 1. De Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid beslist eveneens over de verdeling tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten van de **vertegenwoordiging van het Koninkrijk in de Raad**, naargelang de configuratie van deze laatste. Deze beslissing is opgenomen in bijlage I van dit akkoord. Zij kan naderhand aangepast of herzien worden.”*

In de bijlage I bij het samenwerkingsakkoord staan er **zes categorieën**:

- In de categorieën I en II is er een overwicht aan federale bevoegdheden. Categorie I heeft een exclusieve federale vertegenwoordiging en **categorie II heeft een federale vertegenwoordiging met een assessor van de deelstaten**.
- In de categorieën III en IV is er een overwicht aan deelstaatbevoegdheden. Categorie III heeft een deelstaatvertegenwoordiging met federale assessor en categorie IV een exclusieve deelstaatvertegenwoordiging.
- In de categorie V wordt België steeds vertegenwoordigd door Vlaanderen en in categorie VI wordt de federale minister steeds bijgestaan door de bevoegde ministers van het Waalse of Vlaamse Gewest. Voor deze laatste categorie is een aparte toerbeurtregeling van toepassing.

Energie valt volgens het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 binnen een categorie met overwicht aan federale bevoegdheid, namelijk “**Categorie II: Federale vertegenwoordiging met assessor van de deelstaten**”.

Er wordt voor de Raad Energie steeds federale ministeriële vertegenwoordiging voorzien met een rotatiesysteem of toerbeurtregeling van de gewestelijke minister-assessor. Deze toerbeurtregeling wordt telkens voor een periode van één jaar afgesproken in overleg tussen de gewesten en bevestigd in de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB). Van 1 juli 2017 tot 1 juli 2018 is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de assessor voor Raad Energie.

Artikel 10 van het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 bepaalt wat de vertegenwoordiging van België inhoudt:

“Art. 10. 1. De vertegenwoordiging van België wordt tijdens de volledige duur van de zitting van de Raad door één enkele Minister waargenomen, namelijk de zetelende Minister. Deze zal tevens de enige woordvoerder van de delegatie zijn bevoegd om België bij de stemmingen te verbinden. Bij afwezigheid van voornoemd zetelende Minister, wordt de Belgische zetel bezet door de Permanente Vertegenwoordiger van België bij de Europese Gemeenschappen of door zijn adjunct. 2. Overeenkomstig het vertegenwoordigingssysteem waarvan sprake in bijlage I, mag de zetelende Minister worden bijgestaan door een Minister-assessor.”

Conclusie uit SWA 8 maart 1994

Het huidige samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 spreekt zichzelf in artikel 10 enigszins tegen. Artikel 10 stelt zowel dat er één enige woordvoerder is voor de duur van de Raad, maar verwijst tegelijkertijd naar Bijlage I bij het SWA van 8 maart 1994 waarin gesteld wordt dat een minister-assessor het woord kan voeren over materies die onder de bevoegdheid vallen van zijn regeringsniveau, in overleg met de zetelende minister.

In de praktijk wordt echter vanuit het federale niveau gesteld dat dit niet kan en mag.

Naar de toekomst toe

Er zijn verschillende opties om te zorgen voor een sterkere gewestelijke ministeriële vertegenwoordiging voor de Raden energie. De meest omvattende is om "energie" van categorie te veranderen en deze bevoegdheid te laten toevoegen aan een categorie met een overzicht aan deelstaatbevoegdheden. Het voorstel is dan ook om "energie" onder te brengen in categorie III.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1 Financiële weerslag van het voorstel

Geen.

2.2 Inspectie van Financiën

NvT

2.3 Begrotingsakkoord

NvT

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Geen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan de bijgaande nota aan het Overlegcomité;
- 2° de Minister-President van de Vlaamse Regering te gelasten bijgaande nota in te dienen op het eerstvolgende Overlegcomité.

Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie

Bart TOMMELEIN

Bijlagen:

- Nota aan het Overlegcomité